

Lingua galega e literatura. Actividades de Semántica (adaptadas de anietopazo)

- Cando os significantes de dúas palabras coincidiron por evolución fonética, prodúcese a... **homonimia**
- Que relación de oposición existe entre *amo / criado*, *caro / barato* e *igual / diferente*? **Recíprocos Antónimos Complementarios**
- Existen merónimos de *libro*, *lentes* ou *teléfono móbil*? Por que? **Si, pois designan unidades conformadas por diferentes partes: capa, contracapa, lombo..**
- Cal é o sema diferencial das seguintes parellas de palabras?
Mov. ascendente / descendente *abalo – devalo* *fender – rachar* **Soporte / - (como codia terrestre son intercambiábeis)** *chan – solo* *coñecido – público*
De xeito uniforme / non **- / Posíbel, accesíbel**
- Que teñen en común as palabras subliñadas? Concreta o fenómeno.
Teño un contador de vinte amperes *O seu sadismo parece non ter límites* **Proceden de nomes de persoas.**
Toca o saxofón desde cativa *Pasteurizamos todos os nosos produtos* **Metonimia**
- Cando a derradeira **ÁRBORE** sexa cortada, o derradeiro río envelenado, o derradeiro **PEIXE** pescado, só daquela, as persoas se decatarán de que os **CARTOS** non se poden comer. A partir desta sentenza do xefe dos Sioux coñecido como Touro Sentado, achega dous hipónimos de cada unha das palabras en maiúscula e mais un hiperónimo que cubra o campo de *árbore*, *río* e *peixe*.
- É verdadeiro ou falso?
F a) O termo *servidor* reduciu o seu significado nos últimos tempos.
V b) *Couza* e *traza* son sinónimos absolutos ou totais.
V c) A palabra *compañeiro* ampliou o seu significado ao longo da historia.
V d) *Comezo* e *final* son termos complementarios.
Parónimos (F) e) *Intercesión* e *intersección* poden ser palabras homófonas.
V f) Palabras monosémicas son aquelas que unicamente posúen un significado.
- En cada unha das seguintes oracións hai un eufemismo. Localízao e di que tabú substitúe.
a) *Deixounos o ano pasado logo dunha doenza moi grave.* **Morreu - cancro**
b) *Moitos países en vías de desenvolvemento teñen grandes riquezas.* **pobres, empobrecidos**
c) *Pareceume que era moi amigo do alleo.* **ladrón**
- Que teñen en común os termos *flexibilidade laboral*, *asentamentos*, *danos colaterais*, *reaxuste de prezos*? Que formas substitúen? **Son eufemismos (cambio de significado por causas psicolóxicas), neste caso co fin de agochar a realidade**
- Di que tipo de relación semántica se establece entre os termos de cada par.
S *efixie / imaxe* **A** *déficit / superávit* **A?** *prólogo / epilogo* **S** *seco / enxoiito*
A *temperán / serodio* **S** *apócrifo / falso* **S** *rexear / refugar* **A** *premio / castigo*
S *extirpar / arrancar* **S** *inerme / desarmado* **R** *pagar / cobrar* **H** *habano / abano*
- Indica en que parellas se produce o fenómeno da polisemia ou da homonimia.
a) *O meu veciño Xoel non che nada case nada.* **H**
b) *Escoitouse un trono tan grande que fixo caer o trono do pedestal.* **H**
c) *Púxoselle cara de contento cando o árbitro botou a moeda e saíu cara.* **P** **[/ de prezo elevado = H]**
d) *O trovador facía alusión a unha cobra na segunda cobra da cantiga.* **H**
- Cal é o significado das seguintes palabras parónimas?
prótase – prótese *esfolar – esfollar* *disfasia – disfaxia* *eminente – inminente*
expiar – espíar *crítico – críptico* *zoa – zona* *proscribir – prescribir*
inicuo – inocuo *esotérico – exotérico* *apóstrofe – apóstrofo*
- Tenta dar unha definición dos termos seguintes mediante a remisión ao significado oposto.
inefábel *inexorábel* *larafuzas* *ineluctábel*